

Huvudkombattanerna Anders Borg och Thomas Östros gjorde vad de kunde för att puckla på varandra...

Budgetdebatt – till vägledning för undrande väljare?

Det märktes att valet närmar sig. Budgetdebatten i riksdagen kom osökt att påminna om de så kallade dogfighterna från första världskriget, där båda sidors flygaress vilt manövrerade för att komma i skottläge, samtidigt som de försökte undvika att exponera sina bräckliga farkoster för motståndarnas salvor.

Huvudkombattanerna Anders Borg och Thomas Östros, flankerade av sina allianspartners ekonomiska talespersoner, gjorde vad de kunde för att puckla på varandra medan deras parti- och alliansfränder i bänkarna applåderade de retoriska utfallen:

”Nu har vi en långtidsarbetslöshet som har stigit mycket kraftigt. Antalet socialbidragstagare skenar. Vi har ett problem i att när man blir socialbidragstagare är margineffekten 100 procent för att gå från bidragsberoende till arbete, Anders Borg. Men du har blivit expert på att föra människor in i socialbidragsberoende.” (Thomas Östros)

”Varför lyckades du inte själv under din tid som minister att sänka skatten för våra pensionärer, Thomas Östros? Vi har gjort permanenta skattesänkningar. Jag är stolt över det vi har gjort, och jag vill gå vidare med ytterligare skattesänkningar. Varför har du inget att visa upp på området? Varför lyckades du inte när du hade makten?

Varför lyckas du bara tala om det i opposition?” (Stefan Attefall, kd)

Det råder knappast någon tvekan om att borgaralliansens politik gynnat de välbestädda. Men det är talande att de i sin tur kunde peka på att resultatet av tidigare ”röd-gröna” uppställningar – socialdemokratiska regeringar med Vänsterpartiet och Miljöpartiet som stödpartier - också lett till ökade klyftor.

”Förmögenhetskoncentrationen gick upp 20 procent 1998–2006, och inkomstspridningen gick upp 20 procent”, konstaterade Borg i polemik med Vänsterpartiets ekonomisk-politiska talesperson Ulla Andersson.

Ulla Andersson såg sig tvungen att haspla ur sig att ”[d]et är riktigt att vi inte lyckades hålla den trenden stängden förra mandatperioden. Det kommer vi inte att återupprepa.” För att därefter raskt glida undan från Borgs tankeväckande påpekande genom den klassiska retoriska manövern att skifta

Du har blivit expert på att föra människor in i socialbidragsberoende, Anders Borg (Thomas Östros, S)

fokus genom att gå till omedelbart motangrepp:

”Det ni däremot har gjort, Anders Borg, är att ni har fördubblat den trenden på två år. Ni har gett lika mycket till de 10 procent rikaste som de 60 procent av befolkningen som har lägst inkomster har fått.”

Men argumentet att Alliansen ”fördubblat” trenden, det vill säga fortsatt på den inslagna vägen mot ökade inkomstklyftor, stärker knappast tilltron till Vänsterpartiets

förmåga att förhindra att inkomstklyftorna kommer att fortsätta att öka - om än i långsammare (”röd-grön”?) takt - under en eventuell kommande ”röd-grön” regering.

Den karska utfästelsen att det inte skall upprepas kommer ju också från den ekonomisk-politiska talespersonen för det parti som kommer att utgöra den lättast vägande partnern i en ”röd-grön” regering, Vänsterpartiet.

Ett parti som dessutom inledde perioden 1998-2006 med det största väljarstödet någonsin i sin historia för att avsluta perioden med halverat väljarstöd.

Vi lämnade över ett överskott till er när ni tog över. (Thomas Östros, S)

Föga märkligt, men talande, är att ingen av deltagarna i riksdagsdebatten kommenterade avtalsrörelsen, där den fackliga byråkratin, huvudsakligen utrustade med socialdemokratisk partibok, utan större motstånd gått med på avtal som inte är mycket att hurra för.

Exempelvis kommer metallarna att få en reallönesänkning under det närmaste året.

Jo, förresten Anders Borg, som faktiskt visade varför moderaterna kan leva med den existerande modellen på arbetsmarknaden, när han kritiserade tanken på höjda arbetsgivaravgifter och kontrasterade det med den fackliga byråkratin och arbetsgivarernas modesta hållning på löntagarnas bekostnad. Även om han förstås inte uttryckte det på detta vulgära sätt utan klädde det i mera hjärtnipande formuleringar:

”Då spelar det ingen roll om fack och arbetsgivare tar ansvar för att vi ska kunna ha en sysselsättningsökning de kommande åren. Man lägger 10 miljarder i höjda

arbetsgivaravgifter på företagen. Man fördubblar arbetsgivaravgifterna. Det betyder nästan lika mycket som de framförhandlade löneökningarna inom Metall och Handels.”

Men inte ens de som likt Ulla Andersson betraktar sig som röda av de ”röd-gröna” hade ett kritiskt ord att säga om avtalsrörelsen. Och ändå säger hon sig vilja hålla trenden mot ökad förmögenhetskoncentration och inkomstspridning stängd?

Ty vad är små eller inga löneökningar annat än ett bidrag till ökningen av inkomstklyftorna – i synnerhet eftersom inkomstklyftorna snabbt kommer att vidgas till följd av de stigande vinster som blir följden, så fort den ekonomiska återhämtningen kommer igång på allvar. Vinster som huvudsakligen kommer att hamna i fickorna på företagsägare och börsspekulanter.

Noteras kan också att socialdemokratiens ekonomiske talesman Thomas Östros

Vi har gjort permanenta skattesänkningar. Jag är stolt över det vi har gjort, och jag vill gå vidare med ytterligare skattesänkningar (Stefan Attefall, KD)

redan försett sig med argument mot det missnöje som eventuellt skulle kunna uppstå mot en ”röd-grön” regering som inte lever upp till väljarnas förväntningar om förbättrade villkor:

”Vi socialdemokrater har erfarenhet av att ta Sverige ut ur tuffa tider. Jag var själv

med under tio år och tog ansvar som minister. Jag var med och städade upp efter Carl Bildt, Carl B Hamilton och Anders Borg när ni styrde landet under början av 90-talet. Det var mycket stora underskott och en mycket tuff period för svenska folket innan vi kom upp på fast mark igen.

Vi lämnade över ett överskott till er när ni tog över. Det är förklaringen till att vi har starka offentliga finanser i utgångsläget. Men ni lämnar nu ett lika stort underskott efter er när ni lämnar makten.”

Kort sagt, det vältummade argumentet om nödvändigheten av att hålla igen på kraven och förväntningarna för att ge en eventuell ”röd-grön” regering tid att ”städa upp” efter borgarna.

Not: Alla citaten är hämtade ur riksdagsprotokollet.